

**SAĞLIK KURUMLARI VE
HASTANELERİN ÖZELLİKLERİ,
SAĞLIK VE HASTANE
SEKTÖRÜNDEKİ TEMEL
SORUNLAR**

Bilimsel Yönetimin Tarihsel Gelişimi

⇒ Klasik yaklaşım

⇒ Bilimsel Yönetim

⇒ Yönetim Süreci

⇒ Bürokrasi

⇒ Davranışsal yaklaşım

⇒ İnsan İlişkileri Yaklaşımı

⇒ Davranış Bilimi Yaklaşımı

⇒ Modern yaklaşım

⇒ Sistem yaklaşımı

⇒ Durumsallık yaklaşımı

⇒ Modern sonrası çağdaş yaklaşım

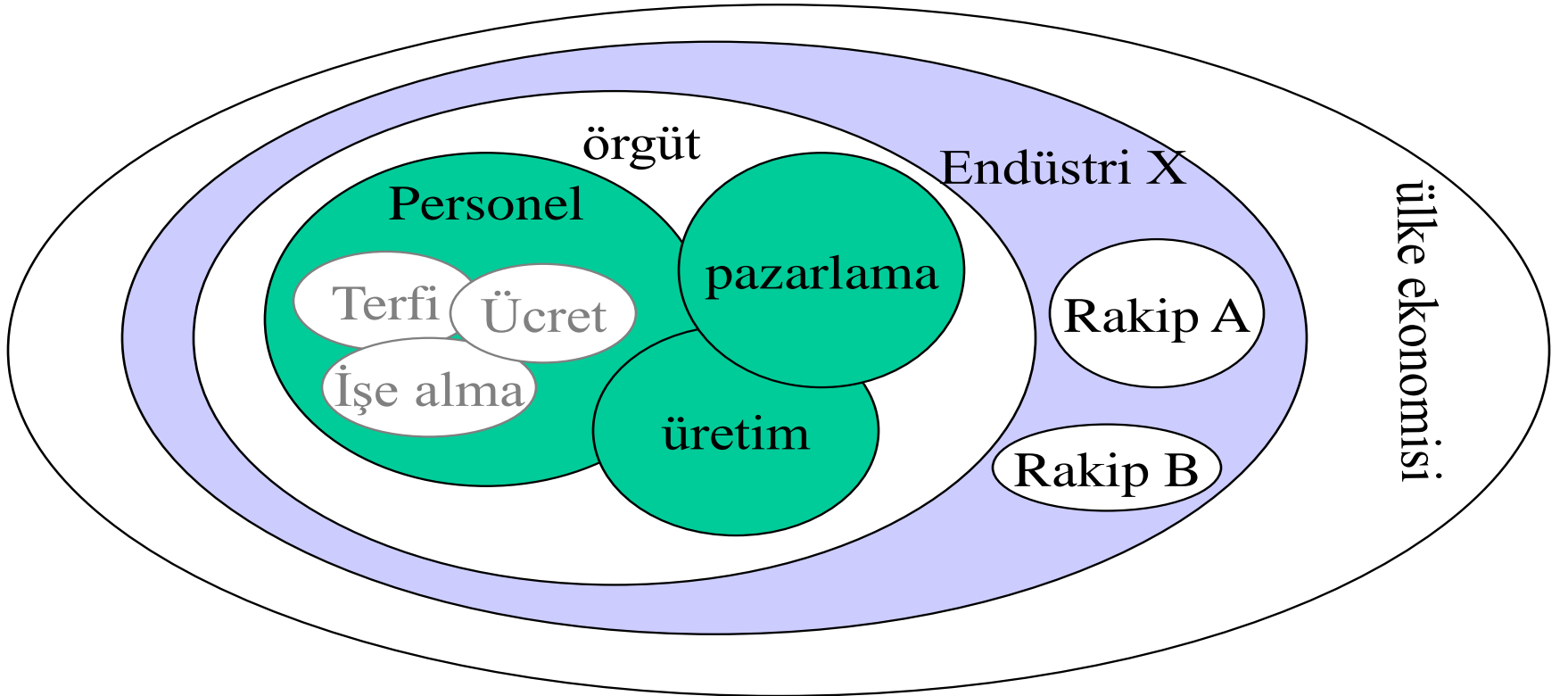
(Değişim Adaptasyonu ve Çağdaş

Yaklaşımları)

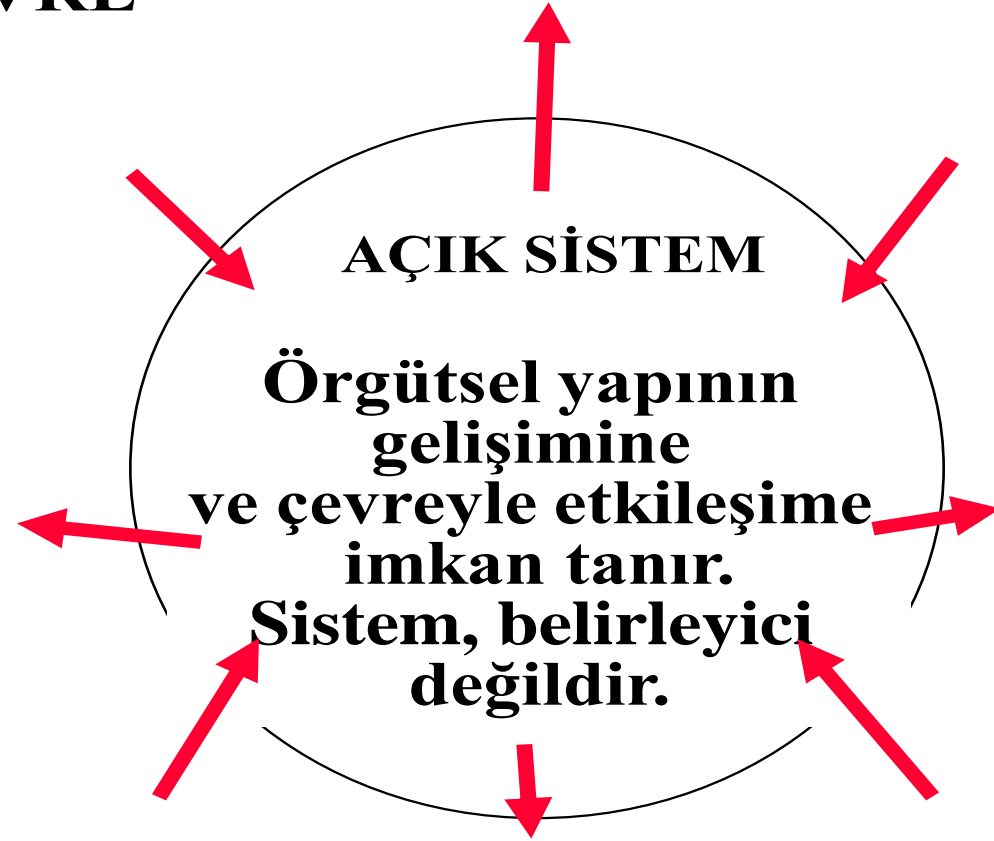
SİSTEM

Alt sistemler

SİSTEM

ÇEVRE

SİSTEM

Açık Sistemde Örgütler

ÇEVRE

ÖRGÜT

ÇEVRE

SAĞLIK

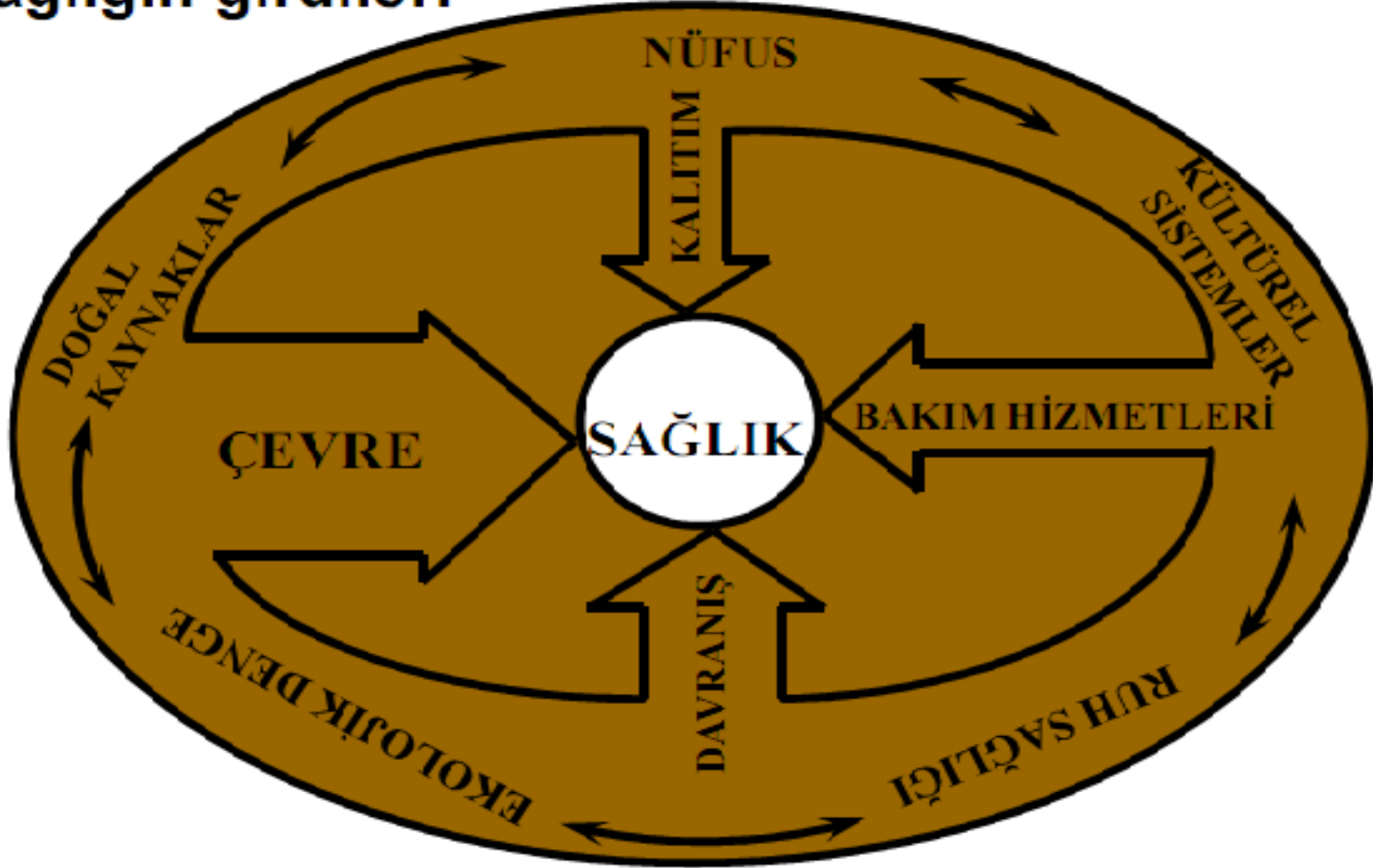
➔ Sağlık Nedir?

➔ Bir ülkenin sağlık sistemi, **sağlık için sosyal amaçların gerçekleştirilmesi için sağlık hizmetlerinin örgütlenmesi, finansmanı ve sunum mekanizmaları bütünüdür.**

Sağlığı Etkileyen Faktörler

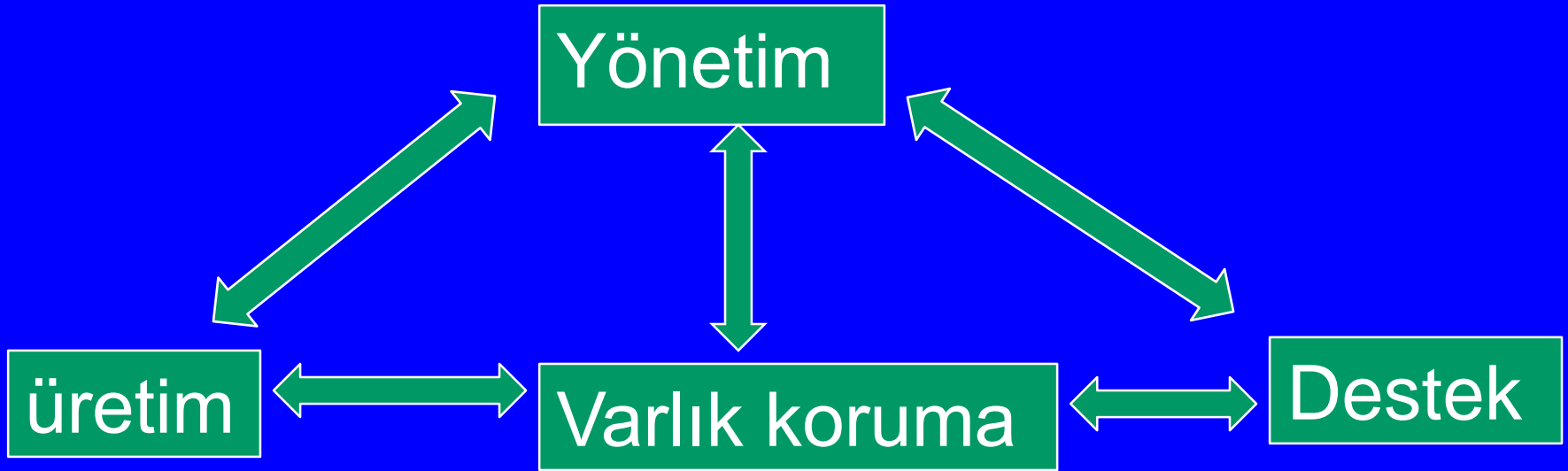
Sağlığın girdileri

Yaşam tarzımızı düşünelim

Sağlık Sistemi Alt Sistemleri

Sosyal, Ekonomik, Politik, Hukuksal Sistemler

Sosyal, Ekonomik, Politik, Hukuksal Sistemler

Sağlık hizmeti sektörleri

- ➔ **Dünyanın hemen her ülkesinde başlıca üç sektörün Sağlık hizmeti verdiği görülmektedir.**
- ➔ **Folk Sektör**
- ➔ **Popüler Sektör**
- ➔ **Profesyonel Sektör**

Sağlık hizmetleri

- ☞ Sağlık hizmetleri, bireye ve aileye doğrudan ve dolaylı sunulan hizmetlerin tümünü kapsar.

Sağlık hizmetleri

- ➔ **Sağlık hizmetlerinin amacı;**
- ➔ **Sağlık talebi oluşmasını sağlamak,**
- ➔ **Toplumun sağlık standardını yükseltmek,**
- ➔ **Kişilerin hasta olmaması için gerekli tedbirleri almak,**
- ➔ **Hasta olanların en kısa sürede sağlıklarına kavuşmasını sağlamak,**
- ➔ **Hasta ve sakat olanların iyileştikten sonra uyumlarını-adaptasyonlarını sağlamaktır**

Sağlık Kurumlarının Özellikleri

- ➔ **Yapısal Özellikler**
- ➔ **Uzmanlaşma Düzeyi Çok Yüksek.**
- ➔ **İşlevsel Bağımlılık Çok Yüksek.**
- ➔ **Kurumsal Hedeflerden Çok Mesleki Hedeflere Önem Verirler**
- ➔ **Hekimlik Fonksiyonları, Tümüyle Denetlenebilir Özellikte Değil**
- ➔ **İkili Otorite Var Bu Durum Eşgüdümleme, Denetim ve Çatışmalara Yol Açmakta**

Sağlık Kurumlarının Özellikleri

- ➔ **Süreç Özellikleri**
- ➔ **İşler Oldukça Karmaşık ve Değişken**
- ➔ **Acil ve Ertelenemeyecek Özellikte**
- ➔ **Verilen Hizmetlerin Yanlılık ve Belirsizliklere Karşı Toleransı Dar**
- ➔ **Çıktı Özellikleri;**
- ➔ **Çıktının Tanımlanması ve Ölçümü Zordur.**

Etkili bir sağlık hizmetinin temel zellikleri

KALİTE

MESLEKİ
YETERLİLİK
KİŞİSEL KABUL
EDİLEBİLİRLİK
KURAL NORM VE
STANDARTLARA
UYGUNLUK

SÜREKLİLİK

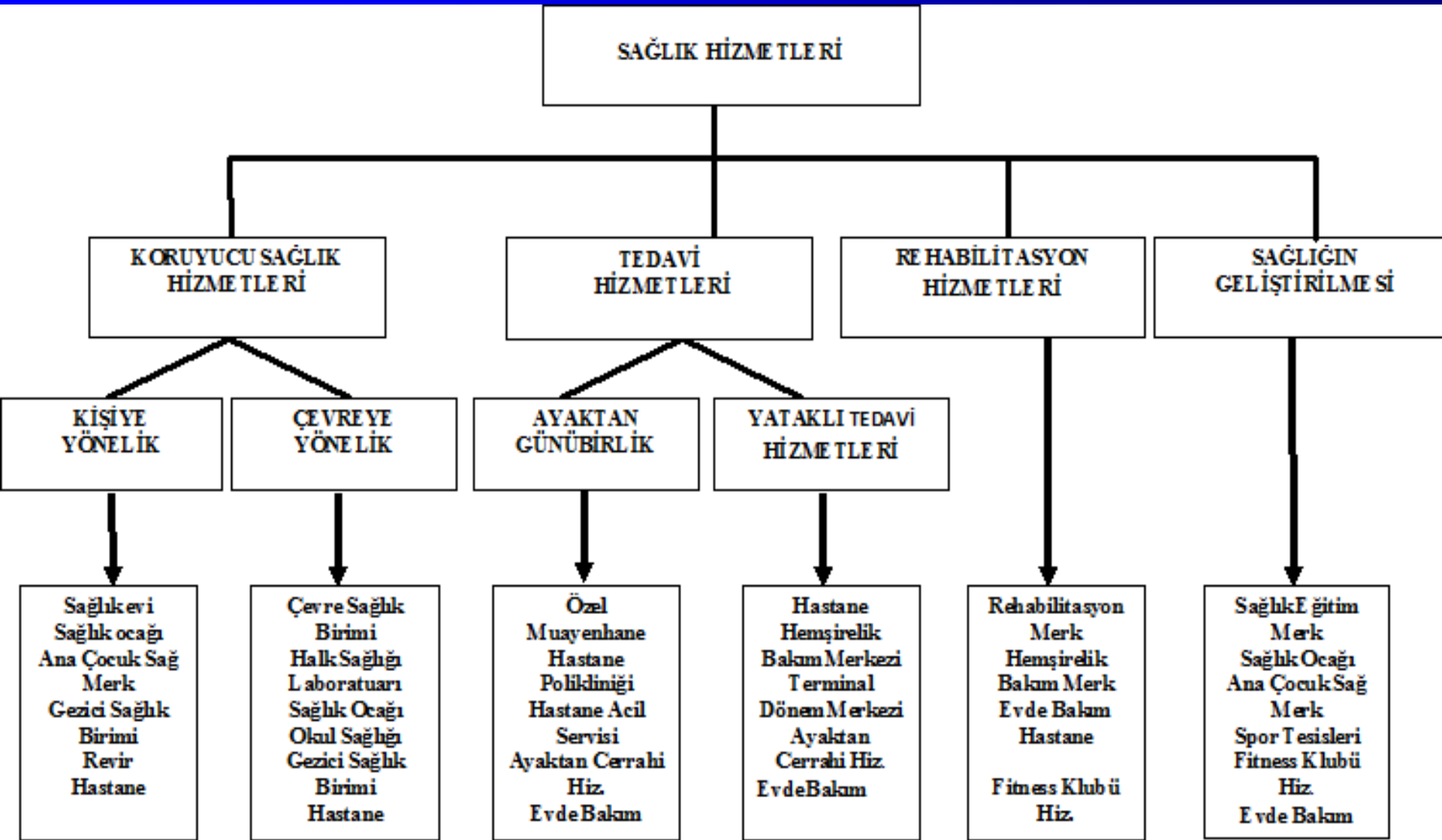
KİŞİYE ODAKLAŞMIŞ HİZMET
SAĞLIĞI EŞGÜDÜMLEYEN
BİRİMLER
EŞGÜDÜMLÜ HİZMETLER

ETKİLİ SAĞLIK HİZMETİ

VERİMLİLİK

EŞİT FİNANSMAN
YETERLİ ÜCRET
ETKİLİ YÖNETİM

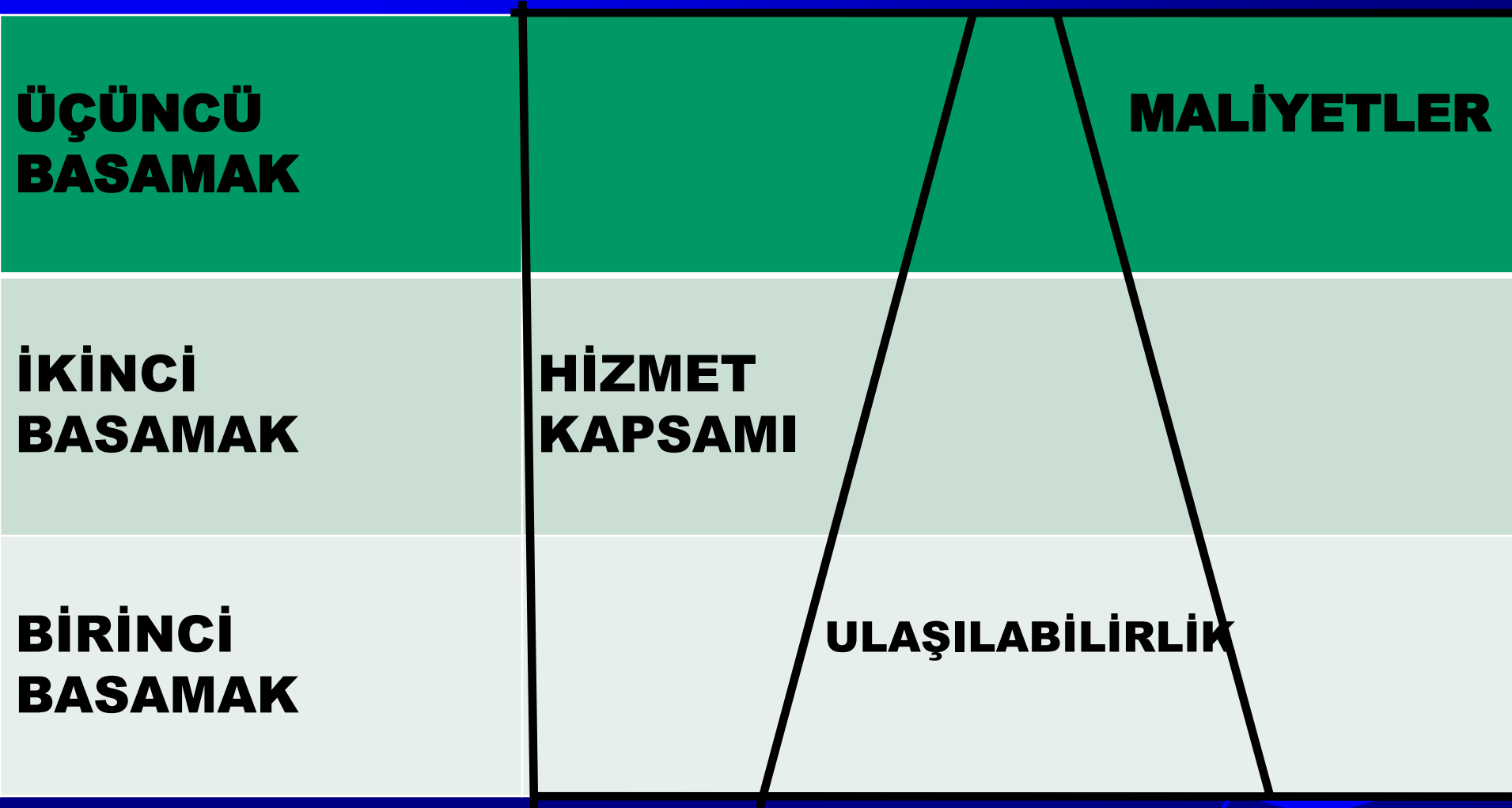

BÜTÜNCÜL SAĞLIK HİZMETİ SUNAN KURUMLAR (Sağlık Yönetim Sistemi-Managed Care)

(Sağlık Korunması Organizasyonları-Health Maintenance Organizations HMO, Anlaşmalı Kurumlar-Preferred Provider Organizations PPO, Hekim Hastane Organizasyonları (Physician Hospital Organization))

Birinci, ikinci, üçüncü Basamak Sağlık Hizmetlerinin Özellikleri

Hastanelerin Amaçları

- ➔ **Hastane amaçlarından en önemlisi hasta beklentilerinin karşılanmasıdır.**

Hastanelerin Amaçları

- ➔ **hastane amaçları;**
- ➔ **hizmetleri en düşük maliyetle üretmek ve bunu ihtiyaç sahiplerine sunmak;**
- ➔ **daha çok sayıda hastaya bakım, tedavi ve rehabilitasyon hizmeti sunmak;**
- ➔ **istihdam politikasına, ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunmak için en son tıbbi ve teknolojik bilgilere dayalı eğitim ve araştırma metodları kullanmak; hastalıkların önlenmesi ve tedavisi için gerekli tedbirleri almak**

Hastanelerin Amaçları

- **Genel Amaçlar**
- Hastanelerin **Kâr Amacı**
- Hastanelerde **Sosyal Sorumluluk Anlayışı**
- **Süreklilik Amacı**

Özel Amaçlar

- ➔ **Tedavi hizmetlerini yürütmek ve ihtiyaç sahiplerine pazarlamak,**
- ➔ **Koruyucu sağlık üretmek ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak,**
- ➔ **Çevre sağlığı şartlarının iyileştirilmesi için faaliyetleri yerine getirmek,**
- ➔ **Ürettiği tüm sağlık hizmetlerini tüketicilerine kaliteli ve düşük maliyetli bir şekilde sunmak,**
- ➔ **Sağlık hizmetleri ile ilgili araştırma ve geliştirme çalışmaları yapmak**

Hastanelerin Fonksiyonları

➔ Hastanelerin fonksiyonları

➔ tıbbi,

➔ eğitim,

➔ araştırma- geliştirme,

➔ koruyucu hekimlik,

➔ otelcilik,

➔ sosyal hizmet,

➔ yönetim,

➔ idari ve mali,

➔ teknik gibi diğer

HASTANE ÖZELLİKLERİ

- **standart çıktı birimini bulmak zordur**
- **teknolojik ve tıbbi gelişmeleri takip ederken temel fonksiyonlarına da uygun hareket etmek**
- **Hastane binasının özellikleri**

HASTANE ÖZELLİKLERİ

- ➔ **acil ve hayati olması nedeniyle hastanenin 24 saat kullanıma hazır halde bulundurulması hastane departmanları ve personel, vardiyalar halinde çalıştırılır**
- ➔ **ileri teknoloji, aşırı uzmanlık ve 24 saat hazır vaziyette tutulması nedeniyle maliyetleri oldukça yüksektir**

HASTANE ÖZELLİKLERİ

- ➔ **Hastaneleri başka işletmelerden ayıran diğer özellikler şu şekilde özetlenebilir:**
- ➔ **hizmetler 7/24 esasına dayalı**
- ➔ **fazla sayıda personel görevlendirilmesi**
- ➔ **zarar eden bir ünitenin zarar gerekçesiyle kapatılması söz konusu olamaz**
- ➔ **klinaler sundukları hizmeti belirli bir sistem dahilinde sunar**
- ➔ **kısa dönemde sistem değişikliğine ayak uyduramaz**

HASTANE ÖZELLİKLERİ

- **geniş ölçüde hekimler tarafından tespit edilir ve onlar tarafından denetlenir.**
- **ünitelerin kurulması oldukça uzun zaman alır ve önemli yatırım**
- **Amaçların belirlenmesinde ve planlanmasında hastane yönetimi tümüyle hareket serbestisine sahip değil**

HASTANELERİN KAYNAKLARI

- *Hastanelerin Kaynakları;*
- **insan gücü,**
- **Para-sermaye**
- **Malzeme-makina**
- **Yer-bina**
- **Zaman ve**
- **bilgi**

HASTANELERİN SINIFLANDIRILMASI

- **Verdikleri hizmete göre**
- **Genel Hastaneler**
- **Özel Dal Hastaneleri**
- **Eğitim ve Araştırma Hastaneleri**
- **Rehabilitasyon Merkezleri ve Servisleri**
- **Hastaneler hasta yatak sayısına göre;**
- **25, 50, 100, 200, 400, 600, 800 ve daha üstü yataklı hastaneler olarak tasnif edilmektedir**

Sağlık ve Hastane Sektöründeki Temel Sorunlar

- uzun vadeli plan ve programların yetersizliği
- çağdaş yönetim ve organizasyon tekniklerini kullanacak insan gücünün bulunmaması
- harcamaların yetersizliği ve bu kaynakların verimli kullanılmaması
- Hastane yataklarının kullanım oranlarının düşüklüğü

- **Sevk zincirinin etkin olarak işletilmemesi**
- **örgütlenme sorunları**
- **Yönetim bilgi sisteminin olmaması**
- **Performans değerlendirmedeki güçlükler,**
- **Aşırı merkeziyetçilik,**
- **Hizmetin denetimi ve değerlendirilmesini yapabilecek idari organların yetersizliği**
- **Sağlık mevzuatının genel olarak eski ve günümüzün ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak olması**

- **muhasesebe ve kontrol sistemi bulunmaması**
- **rekabetin bulunmaması,**
- **Personel temini ve yetiştirme güçlükleri,**
- **Hizmet sunumunda çekilen güçlükler,**
- **Tıbbi cihaz, araç- gereç standardizasyonu ve denetimindeki yetersizlikler,**

Öneriler

- ➔ kaynakların en verimli şekilde kullanılmasını sağlamalı
- ➔ hizmetlerin etkili ve eşit sunumunu, personelin ve kaynakların etkili dağılımını sağlayacak fonksiyonel alt yapı ile iyi işleyen bir sevk sisteminin kurulması
- ➔ denetim mekanizmalarının
- ➔ Verimlilik ölçme, izleme ve değerlendirme ile ilgili politika ve prosedürlerin belirlenmesi ve uygulanması
- ➔ yönetim bilgi sistemlerinin oluşturulması

